

העלון השבועי שלך

מאורות שלום

❖ יוצא לאור ע"י בית המדרש אור שלום ❖ קרית ארבע ת.ד. 88 מיקוד 90100 ❖ העורך: בן ישי עוזיהו
כתובת אתר אינטרנט <http://www.ohrshalom.net> ❖ כתובת דואר אלקטרוני info@ohrshalom.net

מאורות הפרשה

"מי ומי ההולכים"

אמר האדמו"ר שקבלנו בשם מרן הבעש"ט שפירש מקרא "וקוי ה' יחליפו כוח" שבימי הבחורות הגוף חזק ברתחת דמים, וע"כ הניסיון היותר גדול הוא להישמר מלעבור על מצות לא תעשה, ולעומת זאת בימי הבחורות והנערות יוכל לעבוד את השי"ת בעבודה גדולה בהתלהבות עצומה ממצות עשה, כמו להתפלל בכח גדול, ולעשות המצווה בחזקה, ובימי הזקנה נעשה הגוף חלש וצונן, והניסיונות במצות לא תעשה נפסקים, אבל גם למצות עשה הכח חלש יותר מימי הבחורות.

וממילא לא יצטרך להתגברות גדולה שלא לעבור ח"ו על הלא תעשה כמו בימי בחרות, אבל גם למצות עשה אין בכוחו להתלהבות גדולה כמו בימי הנערות.

ואמר הבעש"ט "וקוי ה' יחליפו כח" היינו אלו שכל תקוותם הוא לעבוד את השי"ת ולעשות נח"ר ליוצרים, הם מחליפים תמיד בכוחם, ובימי הבירות ללא עשין, הם לוקחים כוחות הזקנה החלושים אשר הגוף כבר הפסיק לפעול כוח החומריות, ואילו בימי הזקנה לוקחים כח הבחורות למצוות עשה והם מחליפים תמיד כח הגוף.

ואמר האדמו"ר בשם אביו רי"ח שכל זה יכול להיות רק באמצעות התורה שנמשלה לאש, כנאמר "הלא כה דברי כאש", ולפעמים נמשלה למים, ואלו שניהם דברים הפכיים זה

מאורות הדרש

מי לא רוצה כסף? אם כן, מדוע ביקש ה' בלשון תחנונים שיקחו את הכסף ממצרים
ה' אומר למשה טרם צאת בני ישראל ממצרים "דבר נא באזני העם וישאלו איש מאת רעהו כלי כסף" וגו'. הביא רש"י מחז"ל: אין "נא" אלא לשון בקשה, בבקשה ממך, לך אמור להם וכו' שלא יאמר אותו צדיק (אברהם)... "ואחר כך יצאו ברכוש גדול" לא קיים בהם.

וקשה מה היה צריך לבקש ממשה בתחנונים שיאמר להם זאת הלא דבר זה הוא לתועלתם, ומדוע שלא ירצו לקיים זאת. ומבאר במהרש"א שבאמת כיון שהיה נראה להם שזה כתועלת לעצמם, לא יחשו לקיים זאת, וכמו שאמרו בגמרא: משל לאדם שהיה חבוש בבית האסורים, והיו אומרים לו בני אדם: למחר מוציאין אותך ונותנים לך ממון הרבה. אומר להם, הוציאוני עכשיו ואיני מבקש כלום. כך כאן הוצרך הקב"ה לבקש ממשה לומר להם שיש בזה גם מצווה, ועל ידי זה ישמעו לו

ובשפתי חכמים מבאר שהיה צריך להזהירם על זה כי משה חשש שזה גזילה. ועוד, שחשש שבגלל ממונם ירדפו המצרים

נר ה' נשמת אדם העלון יוצא לעילוי נשמת

ראובן בן שמעון נזימה בת סלמן צפורה בת שלמה נסים בן צדוק חוה זהבה בת משה אהרון מוטל בן מאיר צבי בן יוסף גולדה בת בריש לייקה בת חיים עליזה בת עזריאל גרטרוד בת גוסטב ברוך בן יוסף נעימה בת סאלח חוה בת ברוך אנטואנט בת שחאדא אילונה בת מנדל יונה בת צבי יצחק בן חיים ליעזק גרדה בת לואי יוסף בן שמחה אריה יוסף בן דוד חסיה בת זלמן מלכה בת צבי רבקה בת מנדל טובה בת יקותיאל

ת.נ.צ.ב.ה

לזה, אבל הם משלימים זה את זה. כי ח"ו כשבא לידו לעבור על לא תעשה מכניס יצה"ר בלבו אש בוערת לעבירה ההיא, ואז לימוד התורה הנמשלת למים מכבה את אש זרה של יצה"ר. ולהיפך כאשר יבוא בקרבו אש של קדושה לעשות ולקיים מצווה בהתלהבות גדולה, בא יצה"ר לכבותו בכח המים, אז ילמד תורה שנמשלה לאש, ויבער יצה"ר המביא קרירות בלבו, ואז דברי התורה נמשלה לאש.

ויבן מה ששאל פרעה "מי ומי ההולכים" ששאל האם יש לכם עוד כאלה שבוער ליבם לעבודת השי"ת, הלא כבר כולם נטמעו בין המצרים, ומי יסכים למסור נפשו לצאת למדבר שממה וציה, ול זה השיבו משה "בנערינו בזקננו נלך" שאנחנו נשתמש בכח הזקנה ובכח הבחורות לעשות רצון ה'.

אחר כך אחריהם (וכמו שהיה באמת כמבואר בספרים, שמטעם זה רדפו אחריהם, אף אחרי שכבר לקו במכות רבות).

וב"ירבה תורה" מבאר דכשאמר לו הקב"ה לאברהם "ואחרי כן יצאו ברכוש גדול" זה גם כן נסיון, כי תחת שעבוד מצרים ניסה אותם בניסיון העוני ועמדו בזה, כי לא שינו שמם לשונם ולבושם, ואחר כך נתנסו בניסיון העושר, ואז אכן נכשלו ככתוב "וכסף הרבית להם וזהב עשו לבעל", שעשו את העגל מתוך עושרם. ולכן משה רבינו לא רצה שיתנסו ישראל בניסיון העושר, והסכים לוותר על השכר הגדול שיכלו לקבל על עומדם בניסיון הגדול, מחמת שחשש שיכשלו בו. ומחמת זה הוצרך הקב"ה להפציר בו שיקחו את כספם של המצריים.

מאורות היכל הברכה מהרי"א מקומרנא

"ושמרתם את המצות" בכל דור כשרואה שהצדיק דבוק באלהיו באור פני מלך מתגרה בו בדקות לאחוז באיזה התנשאות או שאינו שומר עצמו לעשות דבר המותר בקדושה יתירה, ואז נופל ע"י זה לקטנות. וכשהוא בקטנות צריך שמירה יתירה לשומר עצמו "ושמרתם את המצות" וכשחלילה אינו שומר עצמו, מביאו למרוד בו יתברך בכעס וגאווה והשתררות, והוא צדיק בעיניו, ולפעמים בעבירות חמורות ר"ל.

הכל ע"י שאור וחמץ גאווה וגדלות של ס"א, ולא מבחינות "ויגבה לבו בדרכי ה'" מגודל דבקות ואהבה ואור שמתלהת בפניו, להמשיך רצון על כל ישראל ולבטל כל הגזירות רעות, הכל ידוע למשכילים.

אלא מתגאה להשתרר על הבריות ולהיות רב ורבי, ומזה יכול ליפול לתאוות רעות של נחש החיצון.

מאורות הסיפור החסידי

הגביר שזכה – ב

תקציר:

שניים מחסידי ה"חוז"ה מלובלין יצאו לקבץ כסף להשאת חתן וכלה עניים. הסתובבו בוורשא ובקושי קיבצו משהו, מצאם הגביר ר' משה חלפן ושאלם, כמה אספו וכמה חסר להם.

הסכום הדרוש לצורכי הנישואים הוא כמאתיים רובל, וטרם הצלחנו לאסוף אלא רובלים מעטים. נותרה עוד מלאכה מרובה לפנינו, עבודה של ימים מרובים, עד שנצליח בעזה"י לגייס סכום כה רב.

רבי משה התרשם משום מה עמוקות משני האברכים, שריח של קדושה נדף מהם. הוא סובב בבית המדרש אנה ואנה, כשהוא מעמיק מחשבות ומחשב חשבונות. לבסוף ניגש אל השניים ואמר להם חגיגית: התרוצצתם דייכם בעיר החולין הגדולה, ישיבת כרכים אינה עבורכם, ואת הסכום הגדול שעליכם לאסוף, אני מתחייב לתת לכם. את כל הסכום במלואו. ואתם שובו לובלינה, לעבודת הקודש וללימוד התורה, שבו אתם עוסקים מימים ימימה.

דבריו של רבי משה, ונדיבות לבו, עשו על רבי יעקב יצחק ורבי דוד רושם עצום, והם חפצו להשיב לו כגמולו ושאלוהו:

ומה תבקש עבור מתנה כה הגונה שהנך נותן להכנסת כלה?

איני מבקש מאומה - השיב רבי משה - אלא שתאצילו לי ברכה.

נענו השניים ואמרו: בזכות מצוה זו יזכר הבורא לחתנים כמונו אנו...

כשעיניו מלוחלות מדמעות גיל ואושר, מנה רבי משה לתוך ידיהם את מאתיים הרובל, בהרגשה פנימית שעתה הנו עושה את המסחר הטוב והמוצלח מכל מסחריו הגדולים עד כה...

רבי דוד ורבי יעקב יצחק שהסתירו את מהותם וגדולתם, לא היו אלא הצדיק הקדוש המופלא רבי דוד האדמו"ר מלעלוב, מגדולי הצדיקים בדורו, עמוד החסד, הסניגור הגדול, והאוהב ישראל שמשך אחריו לדרך החסידות את המוני בית ישראל; ומחותנו "היהודי הקדוש", עמוד התורה והעבודה, מייסד שושלת פשיסחה, שנתכנה בשם "היהודי", על שם שבכל יום התעלה במדרגותיו בעבודת השם, כהבדל שבין גוי ליהודי. שפר חלקו של רבי משה חלפן, וזכה וזיכה בנתינה הגונה את העתידיים להיות למורי הדורות ומאורי האומה, ובעת רצון זו נתברך מפי קודשם, לזכיה הגדולה להיות חותנם של ממשכי דרכם, גדולי ישראל מנהיגי חסידות קוצק וגור, ה"שרף" רבי מנדלי מקוצק, ושר התורה רבי יצחק מאיר מגור, אשר בזיו קדושתם ובאור תורתם האירו את עיני הגולה כולה.

*** * * * [לוקט מ"אלפי שגאן"]

מאורות אוצר הברכה "בן ביתי"

"תושב ושכיר לא יאכל בו"

ר"ל וכן בעל תשובה שהיה עשה עבירות חמורות, וחוזר בתשובה אבל תשובתו הוא אינו אלא על מנת לקבל פרס, שזהו "ושכיר" הוא גם כן "לא יאכל בו".

כי בעל תשובה הזה צריך להיות לו מסירת נפש לעבוד את הקדוש ברוך הוא דייקא, שלא על מנת לקבל פרס.

"תורה אחת יהיה לאזרח ולגר הגר בתוכם" בודאי בלי ספק האזרח שהם הצדיקים וחסידים קדושים שתורתם מאיר מסוף העולם ועד סופו, וכן הם בעבודתם מאירים לכל העולם, עליהם אמר הכתוב הקדוש "ולגר הגר בתוכם" כלומר, שישתתפו תמיד עם שאר ישראל הקדושים, שאין בהם כ"כ כח התורה או שאין להם כ"כ פנאי ללמוד, שזהו שאמרו צדיקים בכל יום ויום בעת למודם בכל ליבם, "בשם כל ישראל" שנהיה כולכם "בתוכם".